Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 239 (3239). | 1940 оной октябриин 13, воскресенье | СЭН 10 МҮНГЭ

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

Московско станко-инструментальна институтда нүхэр И. В. Сталинай нэрые олгохо тухай

Московско станко-инструментальна институдай 10 жэлэй ойе тэмдэглэн, тус институдай студентнүүдэй, багшанарай, профессорнүүдэй, административно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй ба хүндэ машинабайгуулгын Арадай Комиссариадай зууршалгые хангажа, институтдань нүхэр И. В. Сталинай нэрые олгохо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва. Кремль.
1940 он, октябриин 5.

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ИСКУССТВЫН ДЕКАДЫН ХАБААДАГШАД ОКТЯБРИИН 11-дэ МОСКВАДА ЕРЭБЭ

Национальна искусствын декада бүхэндэ бэлэдхэл хадаа столицын театральна ажабайдалда һонирхол үүсхэнэ. Москвагайхид болбол ахадүү республикануудай искусствотай танилсахаяа угаа ехээр хүлеэн угтадаг байна. Октябриин 11-дэ, Москвагай театральна олониитэ болбол бурят-монголой искусствын декадын хабаадагшадые урин дулаанаар угтаба. Улан-Удэһээ гараһан онсо поездын ерэхэдэнь, столицын Ярославска вокзал дээрэ угтахаяа ерэһэн олон зуун хүнүүд сугларба. Тэдэнэй дунда: СССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи искусствын хэрэгүүдые эрхилхэ комитедэй түрүүлэгшэ Храпченко, орологшод Солодовников, Константинов, комитедэй член ба театрнуудай Главна управлениин начальник Вдовиченко, рабисын Союзай ЦК-гэй членүүд, Московско ехэнүүд театрнуудай артистнуудай делегацинууд, газетэнүүдэй ба кинохроникын корреспондентнүүд байгаа.

Вокзалай перрониинь һайн үдэрэйхеэр, һайхан тугуудаар шэмэгдэнхэй. Бурят-монгол ба ород хэлэнүүд дээрэ: «Бурят-Монголой искусствын декадын хабаадагшадта халуун амаршалга». «Хүндэтэйгөөр хүлеэнэбди», гэһэн, амаршалгын лозунгнууд аяар холоһоо алтаран харагдана.

16 час. Перрон дээрэ поезд аргааханаар тогтобо. Оркестрнүүдэй абяан омог шангаар ханхинна. СССР-эй Верховно Соведэй депутат, искусствын хэрэгүүдые эрхилхэ республиканска управлениин начальник Бельгаев, БМАССР-эй арадай артистнууд Цыденжапов ба Балдано, БМАССР-эй арадай уранзурааша Сампилов ба декадын бусад хабаадагшадай вагонууд сооһоо гаража ерэхэдэнь, нэрьемэ шанга аплодисментнүүд нээрнэ. Москвагай театрнуудай мастернууд тэдэниие ахадүүгэй ёһоор амаршалан, амиды сэсэгүүдые барюулна.

Перрон дээрэ митинг нээгдэбэ. Декадын хабаадагшадые Москвагай искусствын хүдэлмэрилэгшэдэй ба СССР-эй СНК-гэй дэргэдэхи искусствын хэрэгүүдые эрхилхэ комитедэй нэрэһээ нүхэр Храпченко амаршалба.

— Хүндэтэ нүхэд, бурят-монголой искусствын декадын хабаадагшад, — Храпченко хэлэнэ, — таанарые, манай улаан столицын хүндэтэ айлшадые халуунаар амаршалнаб.

Советскэ Союзай арадууд болбол искусствын хэрэгтэ туйлаһан амжалтануудаа Москвада, столицын ажалшадай урда, партиин ба правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй урда, бүхы оронойгоо урда удаа дараа демонстрировалнад. Сталинска Конституциин алтан наран доро, арадуудай билиг талантнь бадарна. Ленин-Сталинай партиин хүтэлбэри доро, коммунизмын идейнүүдээр зоригжуулагдаһан, формоороо национальна ба удхаараа социалистическэ советскэ искусство ургана, хүгжэнэ.

Бурят-Монгол арад болбол, манай эхэ ороной бүхы арадуудтал адляар, хаанта засагай үедэ хатуу хүшэр дарлалта доро байһан юм. Хаанта үеын колонизаторнууд болбол арадые харанхыгаар байлгаха, национальна культурые дарахын тулада али бүхы хэмжээгээр оролдодог байгаа.

Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциһээ хойшо, бурят-монгол арад болбол хүсэнтүгэс Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай арадуудай тэгшэ эрхэтэ, сүлөөтэ ахадүүнэрэй бүлэдэ орожо, өөрынгөө национальна культурые хүгжөөхэ ба нарижуулха, өөрын искусство байгуулха дүүрэн аргабайдал абаа. Эдэ жэлнүүдэй торшо соо Бурят-Монголдо өөһэдын национальна композиторнуудай, дуушадай кадрнууд ургаа, тэдэнэр хадаа Бурят-Монгол арадайгаа баяртай ба сүлөөтэ ажабайдалые искусствын элитэ һайхан зохёолнууд соо эгэшэглэн дуулана.

Москвада болохоёо байгаа бурят-монголой искусствын декада болбол бүхы советскэ искусствын ажабайдалдахи, манай ороной бүхы арадуудай ажабайдалдахи һайнүдэрлэл мүн. Бурят-монгол арад, национальна искусствынгаа туйлалтануудые демонстрацилхын тулада, зохёон байгуулагша ажалайгаа үндэр дээдэ жэшээнүүдые харуулхын тулада эдэ үдэрнүүдтэ бүхэсоюзна аренэ дээрэ бүрин найдамтайгаар выступалха байна.

Эдэ үдэрнүүдтэ, бидэнэр бүгэдын һанал бодол ба зүрхэмнай—манай бүхы илалтануудай зоригжуулагшада, советскэ искусствын эрхим хани, нүхэр Сталинда хандуулагдана.

Нүхэр Сталинай хүндэлэлдэ, хэдэн минутын торшо соо хүсэтэ оваци хүнхинэбэ. Оркестр дунгинан, «Интернационал» гүйсэдхэнэ.

Тэрэнэй һүүлээр, Бурят-Монгол АССР-эй арадай артист Цыденжапов түрэлхи хэлэн дээрээ үгэ хэлээ, тэрээниие нь Бурят-Монгол АССР-эй арадай артист Балдано оршуулба.

— Манай агууехэ эхэ ороной столицада, Москвада ерээд байхадаа,—Цыденжапов хэлэнэ,—өөһэдынгөө түрүүшын үгэнүүдые, бурят-монгол арадай зүрхэнэй амаршалгын ба халуун инаглалай үгэнүүдые—агууехэ вождь, багша ба хани нүхэр Сталинда үргэнэбди. Тэрэшэлэн, халуун амаршалгынгаа үгэнүүдые Советскэ Правительствода ба тэрэнэй толгой нүхэр Молотовто хүргэнэбди.

Искусствын хүдэлмэрилэгшэдые, Улаан Столицын ажалшадые амаршалха зуураа, ахадүүгэй, дулаан угталгынь түлөө гүнзэгы баясхалангаар дүүрэн байнабди. Мүнөөдэр — бидэндэ ехэ баяр ерэбэ.

Урдань культурна талаараа гээгдэнхэй ба хосоролгын туйлда хүргэгдэһэн бурят-монгол арад мүнөө манай түрэл Москвада, өөрынгөө национальна искусствые — агууехэ Октябряар түрэн мандаһан арадай искусствые харуулха саг ерээ! Энэ болбол арадуудые Советскэ Союзай эбтэ бүлэдэ жаргаагша агууехэ Сталинай сэсэн политикын, ленинско-сталинска национальна политикын илалтын результадта лэ бэелүүлэгдээ.

Манай искусство болбол агууехэ ород арадай ахадүүгэй туһаламжын ашаар, хүгжэн мандаа. Болохоёо байгаа декада хадаа бурят-монгол арадта гайхамшаг ехэ һайнүдэр болоно. Театральна культурын дэлхэйн центртэ бидэнэй ерэлгэ, столицын олониитын нүхэрэй критикэ ба туһаламжа хадаа саашанхи ургалтадамнай шэнэ хүсэ, шэнэ энерги үгэхэ байһандань гүнзэгыгөөр этигэнэбди.

Өөһэдынгөө бүхы зүжэгүүдые үнэхөөр ехэ долгисолтойгоор наадахабди. Энэ долгисол хадаа айһанһаа болохо бэшэ, харин, өөрынгөө национальна искусствые Соведүүдэй ороной ажалшадай урда демонстрировалжа байһанаа ойлголгын ба ехэ харюусалгын мэдэрэлээр, гүнзэгы баяраар үүсхэгдэнэ. Декада болбол Бурят-монголой искусствын саашанхи бадаралтада туһалха байна, бидэнэр бүгэдэ агууехэ Сталинай хүтэлбэреэр шэнэ илалтануудта хүрэхэбди.

Агууехэ Советскэ Союзай арадуудай ханибарисаан мандаг!

Ленинско-сталинска национальна политика мандаг!

Манай Советскэ правительство ба тэрэнэй толгой нүхэр Молотов мандаг!

Агууехэ Сталин мандаг!

Нүхэр Цыденжаповай түгэсхэлэй үгэнүүдынь, арадуудай агууехэ вождь нүхэр Сталинай ба тэрэнэй соратник нүхэр Молотовай хүндэлэлдэ зорюулагдаһан амаршалгын абяануудаар, үни удаан овацяар үдэшэгдэбэ.

Митинг дүүрээ. Декадын хабаадагшад машинануудта һуубад. Тэдээниие, вокзал дээрэ суглараһан москвагайхид халуунаар амаршалнад.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

Академик А. А. Байковые Ленинэй орденоор шагнаха тухай

Академик Байков Александр Александровичын түрэһөөр 70 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, оронойгоо урда химиин ба металлургиин хэрэгтэ гайхамшаг габьяануудайнь түлөө, тэрэниие Ленинэй орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ
М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1940 он, октябриин 10.

Октябриин урда тээхи социалистическэ соревновани

3 нормо дүүргэнэ

Паровозо-механическа цехэй олон станочница комсомолко Нерфильева стахановскаар ажаллажа, бусад нүхэдтөө эрхим жэшээ харуулна. Перфильева шүрэб хэдэг станок дээрэ планаа 2-3 дахин үлүүлэн дүүргэнэ. Сменэ соо 350 шүрэб хэхэ ёһотой аад, хүдэлмэриингөө сагай бүхы 480 минутые хүсэд ашаглаһанайгаа ашаар аяар 900 гаран һайн шанартай шүрэбүүдые бүтөөнэ.

О. Палецкис.

Котельщигүүдэй амжалта

Улан-Удын ПВЗ-гэй котельнэ цехэй стахановецууд ба ударнигууд Октябриин урда тээхи социалистическэ соревнованида активнаар хабаадалсан, октябрь һарынгаа планиие үлүүлхын түлөө тэмсэжэ, үндэр бүтээсэнүүдые туйлана. Октябриин 4-нэй һуни котельщигүүд нүхэд Бучатский ба Малышев гэгшэд нормоёо 390 проц. дүүргэжэ, 113 тух. олобод. Мүн энэ сменэдэ хүдэлһэн Банзар ксаев 3 нормо гүйсэдхэбэ. Сборщигууд Дондоков, Лужанский ба Данкин гэгшэд дүрбэн үдэрэй нормые нэгэ үдэр соо хэбэ.

Пр. Полянский.

Һайнаар хүдэлмэрилхэ бүхы аргатай

Үхибүүдэй наадан, стол, стул, шкаф, гэрэл, сабхи, элдэб хубсаһа г.м.шухала хэрэгсэлнүүдые элбэгээр үйлэдбэрилхэ зорилго Улан-Удын, Чапаевай нэрэмжэтэ промартелиин (түрүүлэгшэнь Зонин) урда табигдана. Гэбэшье, эндэ хүдэлмэриинь эмхигүй дээрэһээ, тон бага юумэ хэгдэнэ. III кварталайнь план оройдоо 46,2 проц. дүүргэгдэбэ.

Энэ ямар шалтагааһаа болооб?—гэжэ асуугдана.

Артелиинь хүтэлбэрилэгшэд хадаа „сырьегой дутамагһаа болоно" гэжэ тайлбарилхаяа һэдэг байна. Тэд, бодото дээрээ тиимэ бэшэ, харин сырьёгоо хүсэд хэрэглэнэгүй, ажалай дисциплинэ үшөөл шангадхагдаагүй байна.

Гадна, тус артелиин зарим цехүүд соонь тон муухай: тооһо шоройнь үни удаан хамагдаагүй, сэбэрлэгдэнэгүй. Баһа улаан буланданьшье сэбэр бэшэ.

Чапаевецууд болбол дутуунуудаа дары усадхажа, Октябриин урда тээхи соревнованиие улам хүсэтэйгөөр дэлгэрүүлэн, бултадаа һайнаар ажаллаха уялгатай.

Д. Цыденжапов.

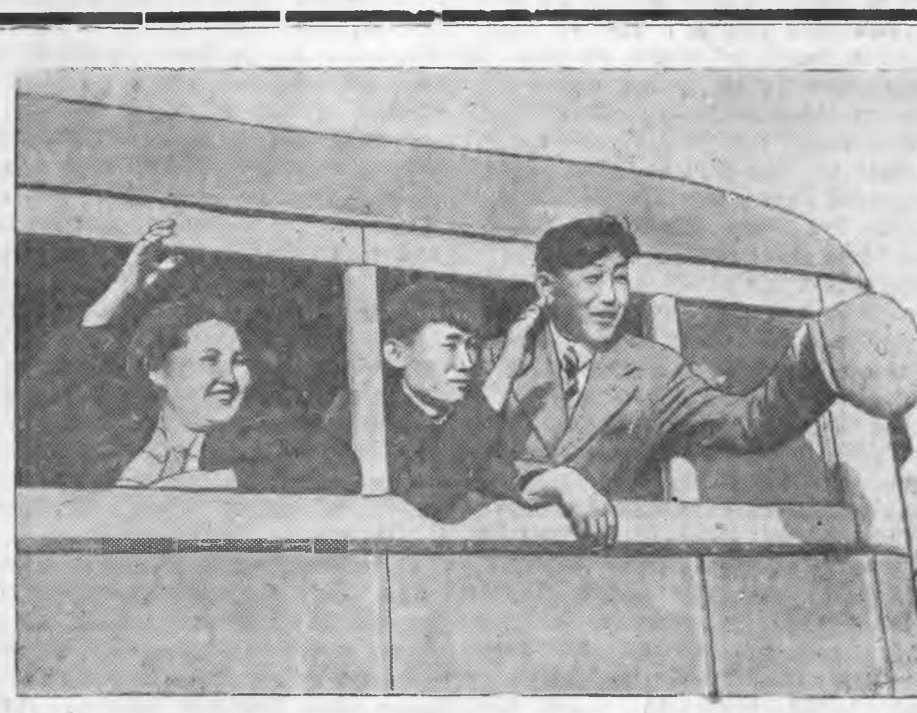

Б.-М. искусствын декадынхидай Москва мордолго.
Пестеревэй фото.

Медальта Максимовай бригадада

Республикын солото тракторист-коммунист, медальта Филипп Моисеевич Максимовай хүтэлбэрилдэг тракторна бригадынхид, Октябриин XXIII жэлэй ойе угтуулан, эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ үдэр бүриингөө даабариие үлүүлэн дүүргэжэ байнад. Эдэнэрэй хүдэлмэриллэг, Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо намарай пар хахалалга ба таряа сохилго дүүрэхэ ойртоо.

Тус бригадын трактористнар үнгэрэгшэ хабар, Бүхэсоюзна Партийна Конференциин нэрэмжэтэ—трактористнуудай республиканска социалистическэ соревновани үүсхэжэ, „хоёр сменээр хүдэлмэрилжэ, сезон дотороо условно 15 хүсэтэй трактор бүхэнөөр (тракторнуудаар бүтөөгдэдэг бүхы хүдэлмэринүүдые условно зөөлэн хахалалгада оруулбал) 800 га эрхим шанартайгаар үйлэдбэрилхэ; түлишэеэ 13% экономилхо; хабарай полевой хүдэлмэринүүдые ажалай 8-10 үдэрэй торшо соо дүүргэхэ; поли дээрэ культурна хүдэлмэриие үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, трактористнуудай, техническэ һуралсалые эмхидхэхэ" уялгануудые абаһан юм.

Абаһан тэдэ уялгануудаа ажалтатайгаар бэелүүлжэ байна. Республиканска соревнованида оролсогшодой зэргэдэ эрхим түрүү һуури эзэлбэ. Суута трактористнууд—ордентоо Д. Платонов, Р. Колесников, Василий Суменков гэгшэд сезоной гоо планиие 150 процент дүүргээ.

Ив. Тургенев.

Хоца Намсараев.

Хальмагта минии баяр

Далан сагаан тэмээнэй
Ашаа дүүрэмэ хүнэтэй,
Дарамал мүнгэн дэбтэрэй
Хуудаһа халима гэрэлтэй.
Олон түмэн арадһаа,
Уран сэлмэг оюунһаа,
Урган гараһан зэндэмэни
Суута Жангарай дуунууд.
Эхэ түрэһэн оронһоо,
Эрэлхэг баатар зоригһоо,
Элирэн гараһан эрдэни,
Солото хонгорой дуунууд.
Жаргаланта һайхан нарата
Хальмаг ороноо зэдэлүүлэн
байнал!
Жабхаланта һайхан габьяата
Баатар арадаа мандуулан
байнал!
Жаргалаар дэлайтажа байһан
Хальмаг ороной түүхэнүүд,
Баяраар уулатажа байһан
Хальмаг ороной габьяанууд.
Сталинай алтан нараар
Дэлхэйдэ гэрэлтэн харагдабал!
Арадай мүнгэн думбараар
Дэлхэйдэ сууряатан дуулдабал!
Мүнгэн субад эрдэнеэр
Мүшэтэн байһан
Хальмаг ороной
Халуун ехэ баярнууд,
Үбгэн Бурят-Монгол дуушын
Зүрхэн дээрэ
Үльмжэ хурса һайхан нараар
Сэсэг намаа ургуулнал!

Ерэхэ жэлэй выставкэдэ түрүүшын кандидадууд

1941 ондо Хүдөөажахын бүхэсоюзна выставкэ дээрэ дэлгэрэнгыгээр харуулагдаха 68 кандидадууд БМАССР-эй Совнаркомоор баталагдаба. Тэдэнэй тоодо 5 колхозууд: Бичурын аймагай, Карл Марксын нэрэмжэтэ ба Селенгын аймагай, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозууд ба бусад, малажалай 5 фермэнүүд, республикын ботаническа сад, Хонхолын МТС ороно.

БМАССР-эй зал соо Мухар-Шэбэрэй аймаг үргэнөөр харуулагдаха байна. Энэ аймаг 1937, 1938, 1939, 1940 онуудта срооһото культурануудайгаа бүхы тарилгаһаа га бүриин 12,7 центнер ургаса абаба. Мүн тэрэшэлэн тэндэхи эрхим колхозууд, хүнүүд, малажалай фермэнүүд выставкэдэ олоороо хабаадалсахань.

Тус аймагай ахалагша зоотехник нүх. Тангиев ба ахалагша ветврач нүх. Карпиеря гэгшэдэй оролдосотой хүдэлмэриин ашаар, адуу малай дундахи элдэбын үбшэн сүм усадхагдаа, илангаяа нарай малай хоролто үсөөрөө.

Ордентоо Хонхолын МТС болбол 1937 онһоо 1940 он хүрэтэр, дүрбэн жэл соо өөрынгөө хабаата колхозуудта, дунда жэшээгээр, гектар бүриһөө 10,07 центнер ургаса абалгые туйлаба. СТЗ трактор бүхэнөөр 786 га хахалагдаа, ЧТЗ трактораар—1646 га, СТЗ-НАТИ трактораар—958 га ба 15 футын комбайнаар 356 гектар таряан хуряагдаһан байна. Тракторна хүдэлмэринүүдэйнь план дүрбэн жэл соо, дунда жэшээгээр, 122,4 проц. дүүргэгдээд байна.

Кандидадта батаагдагшадай дунда иимэ түрүүшүүл бии:

Гашайн МТС-эй эрхим бригадир, тракторист-медальта нүхэр Филипп Моисеевич Максимов болбол 1938-39 онуудай торшо соо ЧТЗ трактораар, дунда жэшээгээр, 1818 гектар хахалһан юм. 1940 оной сентябриин 20-до Максимовай бригадын 15 хүсэтэ трактор бүхэниинь 700 га, ЧТЗ тракторынь—1600 га, колесно тракторынь—860 га газар элдээ байна.

Иволгын аймагай, ордентоо „Мартын 8" колхоз 88,75 га таряаланһаа га бүриин 13,16 центнер ургаса хуряаба.

Мухар-Шэбэрэй аймагай, „Путь Ленина" колхоз болбол үргэлжэ ехэ участогһаа га бүриин 12,8 центнер ургаса абаба.

Тунхэнэй аймагай, „Красный Пахарь" колхоздо бүхы тарялангайнь ургаса бүришье ехэ, Эндэ 523,5 гектарһаа га бүриин 16,21 центнер ургаса 1937-40 онуудта хуряагдаа.

Солото комбайнер, ордентоо нүх. Тулуп Цырендоржиев (Курбиин МТС) болбол 1938 ондо „Коммунар" комбайнаар 19 хүдэлмэриин үдэр соо 642,71 га хуряаһан байгаа. 1939 ондо 703 га, 1940 ондо 10 центнер ургасатай 440 гектарай таряае 15 хоног соо хуряаба.

Союз дотор солото луговод, ордентоо В. А. Герасимов, гурбан жэлэй торшо соо, дунда жэшээгээр, 43 гектарһаа —нэжээдэй 38,4 центнер, 7 гектарһаа —нэжээдэй 50 центнер, 2,4 гектарһаа —нэжээдэй 96 центнер үбһэ абаһан байна.

Мухар-Шэбэрэй аймагай, Цулгын сомоной, Молотовай нэрэмжэтэ артелиин хонин ажалай товарна фермэ 1937-1940 онуудта нютагай үүлтэрэй 100 эмэ хонин бүриһөө 123 хурига абаа.

Баргажанай АЗО-гэй техник-барилгаша Я. Березин 1939 оной барилгын планиие октябриин 10-да 137 проц. дүүргэжэ, 46 объектнүүдые (тэрэнэй тоодо 26 объектнь барилгын түргэн методээр) барижа дүүргээ һэн. 1940 ондо 46 объект (тэрэнэй тоодо 27-нь түргэн методээр) бариһан байна. 34 хүдэлмэриин час соо—50 морилой конюшни, 42 хүдэлмэриин час соо—60 эбэртэ томо малай байра, 31 хүдэлмэриин час соо—50 тугалай байра баригдаһан байха юм. 43 объектын орондо 46 байра барижа, 1940 оной барилгын планиие августын 10-да 109 проц. дүүргэбэ. Тэрээнһээ гадна, нүхэр Березин болбол Иволгын, Селенгын аймагуудта ябажа, барилгын түргэн метод тухай опыдсо хубаалдаһан ба зоотехническэ барилгын плануудые дүүргэлгэдэ ехэ туһа хүргэһэн байна.

Баргажанай аймагай, Кировэй нэрэмжэтэ артелиин эрхим ангууша Георгий Шелковников 1938 ондо—4645 тухэригэй, 1939 ондо—4875 тух, 1940 ондо—7000 тухэригэй ангуудай арһа тушаагаа.

Хойто-Байгалай аймагта байдаг ондаторна ажахы 1937 ондо — 30.755 тух, 1938 ондо—106,292 тух., 1939 ондо—348.051 тухэригэй, 1940 оной сентябриин 15 хүртэр 318,178 тухэригэй сэнгэй арһа тушааба.

Селенгын аймагай, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой тугалша Цэван Будаева, 44 тугалнуудые харууһалга. 3 жэлэй торшо соо симментальска үүлтэрэй тугал бүриинь амидын шэгнүүрэй сутка бүриин нэмэлгэ, дунда жэшээгээр, 824 гр болоно.

Иволгын аймагай, „Мартын 8" колхозой зүгын ажахы 4 жэл соо, дунда жэшээгээр, зүгын 1 бүлэһөө 68,4 кг мёд абаба.

Дээрэ дурсагдагшадай олонхинь—1939 ба 1940 онуудай Хүдөөажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадагшад. Республикын түрүү хүнүүд—малшад, комбайнернууд, бригадирнууд, ангуушад жэлһээ жэлдэ ажалайгаа бүтээсые ба малай ашаг үгэлгые дээшэлүүлжэ, өөһэдынгөө мэргэжэлые үдэр бүри үргэдхэжэ байна.

Е. Хепкеев.

ЦЕНТРАЛЬНА РАЙСОВЕДЭЙ IV СЕССИ

Октябриин 9-нэй үдэр, Улан-Үдын Центральна районой ажалшадай депутадуудай Советэй IV сесси болобо.

Сесси дээрэ хоёр асуудал зүбшэн хэлсэгдэв. СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй 1940 он-ой июниин 26-най ба июлиин 10-най Указуудай дүүргэлтэнүүд тухайда—Центральна районой прокурор нүхэр Чуков доклад хэлэн байна. Доклад соогоо хэлэнэ: „8 часай хүдэлмэриин үдэртэ, 7 үдэртэй хүдэлмэриин неделидэ орлого тухайда ба предприятинуудһаа, учреждениинүүдһээ хүдэлмэришэд ба служащинуудай өөрөө мэдэн гаралгые хорижолхо тухайда" СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ үүгэдэ арадаар һайшаагдаба. Тус указ болбол промышленна үйлэд эрхиин бухы һалбаринуудай продукциинуудые элбэг ехээр үйлэдбэрилхэ ба ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ шэнэ аргабайдалнуудые олгоо. Энэ Указые хэрэг дээрэнь бэелүүлхын тулада хаана эршэмтэйгээр хүдэлмэрилээб, тэндэ—продукци гаргалгын план үлүүлэн дүүргэгдэбэ, стахановецуудай зэрэгнүүдэй ургадаһан ба ажалай дисциплинэ һайжарһан байна.

Жэшээлхэдэ: Пивозавод болбол Указуудай гараһанһаа хойшо бага бэшэ амжалтануудые туйлаа—июль ба августэй һарануудай турша соо продукци гаргалгаа 682 гектолитрээр дээшэ үүлхэ, хараалагдаһан планһаа үлүүлэн 13944 түхэригэй оборот үгөө. Үшөө жэлэй эсэс болотор нэмэлтэ 3470 гектолитр продукци гаргажа, гүрэнэй бюджетэ 502 мянган түхэриг үгэжэ шадаха байна. Мүн, городой электростанци хоёр һарын турша соо планаа 105,3 процент дүүргэбэ.

Саашань, нүх. Чуков болбол предприятинуудай түрүү хүнүүлэй—стахановецуудай, хүдэлмэриин шэнэ нормонуудые хэрэгтэ дүүргэжэ байһан тухайда тогтон хэлэбэ. Манай предприятинуудта, заводуудта бүтээсэтэйгээр хүдэлмэрилжэ, эрхим шанартай продукцинуудые элбэгээр гаргадаг түрүү хүнүүд, стахановецууд ниилээд олон болоо. Авторемзаводой слесарь-стахановец нүхэр Ушаков, 7 часай хүдэлмэриин үдэртэй байхадаа, поршениин 280 сахариг даркалдаг байһан аад, 8 часай хүдэлмэриин үдэртэ ороһонһоо хойшо 350 сахариг үгэнэ. 6 үдэртэй хүдэлмэриин неделидэ байхадаа, 1450 сахариг бүхөөдэг байгаа һаа, мүнөө 7 үдэртэй хүдэлмэриин недели дотор 2100-е хэжэ, түрүүнэйхиһээ 650 сахариг олые үгэдэг болоһон байха юм. Тэрэшэлэн, Пивозаводой стахановка нүхэр Поломошнова мүнөө шэнэ нормоор 182 гектолитр пиво үгэхэ байһан аад, 235 -е үгэжэ, планаа 129 процент дүүргэнэ. Мүн „Красный Восток" артелиин мастер нүх. Анфиногенов, июль һарада шивын 27570 бутылкануудые шудаха нормотой аад, 31000 бутылкануудые бүтээжэ, тэрэ һарынгаа плана 112,4 проц., мүн август һарада—31880-е шудахаа нормотой байһан аад,34154-ые бүтээжэ, планаа 107,1 процент дүүргээ. Судоремзаводой хаару дашаа-стахановец нүх. Чирков, Типографиин хүдэлмэришэ-стахановка нүх.Голубева, стахановец Головин (Бустпекарни) ба бусад үйлэдбэриингээ нормые үндэр шанартайгаар 195-230 процент хүрэтэр дүүргэдэг байна.

Гэхэтэй хамта, зарим предприятинуудта, учреждениинүүдтэ прогул хэхэ ба лодырьхо ябадалнууд бии байһаар. Шалай заводой мастер Тихонов, июлиин 12-һоо августын 1 болотор хүдэлмэридээ гарангүй, архидажа ябаһан байгаа. Мүн Ян-Фа (Горзеленхоз)—5 үдэр, Иванов (Военторг) 10 үдэр прогул хэжэ, зайгуултажа ябаһан байха юм.

Зарим предприятинуудай ба учреждениинүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй профсоюзуудые саг соонь элирүүлэлгүй ба тэдэнэй хэрэгые уйлан барилдаг байна,—гэжэ нүхэр Чуков тэмдэглэбэ. „Леваневский" пароходой кочегар В. А. Цетров июлиин 23 най үдэр хүдэлмэридээ 1 час 45 минута таһаржа ерэһэн байгаа. Тиимэдэнь, СУРП-ын директор нүхэр Брюхов аза 21 хоногой үнгэрһэн хойно, августын 14-нэй үдэр, прогульщик Петровай хэрэгые судта үгэһэн болобошье, тэрэнээ дутуугаар ба буруугаар оформляһан байна. Иимэ фактнуудые тоолохо болоо һаа, олон.

Тэрэнһээ гадна Хлебозаводой хүтэлбэрилэгшэд болбол июлиин 10-най Указые хангалтагүйгөөр бэелүүлнэ. III квартал дотор гаргаһан продукциинь 0,5 проц. гологдоо. Шанар муутай продукци гаргаһанайгаа түлөө, заводой директор Радинин ба лабораториин эрхилэгшэ Макарова гэгшэд салин хүлһэнэйгээ 15 проц. дарулан, нэгэ жэл баалалтын хүдэлмэри хэхээр сулагдаа. Мүн судоремзаводто III квартал соо 1704 түхэригэй голоһон гараһан байна.

Иимэһээ, предприятинуудай ба учреждениинүүдэй хүтэлбэрилэгшэд, партина организацинууд болбол прогульщигуудтай ба үйлэдбэриин дезорганизаторнуудтай эрид шангаар тэмсэжэ, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө бухы хэмжээнүүдые абаха ба стахановецуудай үүсхэлые большевистскээр толгойлхо ёһотой.

Доклад һүүлээр, депутадууд нүхэд Иванов Сапаев (горилиниин начальник), Цыренов, Аюшинов, райгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүх. Попов, райкомой секретарь нүх. Решетников ба бусад үгэ хэлэбэд.

Шатарай турнир

Зооветеринарна институдай дэргэдэ, 12 эрхим шатаршадай хабаадалгатайгаар шатарай турнир боложо дүүрэбэ.

Институдай 3-хи курсын студент Абашеев-нэгэдэхи һуури, 1-дэхи курсын студент Эрдынеев—хоёрдохи һуури, 4-дэхи курсын студент Пляскин—гурбадахи һуури эзэлбэд.

Шэнэ мастерской

Чапаевай нэрэмжэтэ промартелиин дэргэдэ, жэл соо 100 мянган картон баридаг хүсэтэй картонно мастерскойн барилга хараалагдаба.

Энээнэй барилгада 30 мянган түхэриг гаргагдаха байна. Мастерскойнь—энэ жэлэй дүрбэдэхи квартал

да ашаглалтада үгтэхэ юм.

ШЭНЭ СОВЕТСКЭ РЕСПУБЛИКАНУУДТА

Советскэ эстониин культурын бадаралта

ТАЛЛИН, октябриин 10. (ТАСС). Эстонско ССР-эй гэгээрэлэй Нарком нүхэр Андресен, ТАСС-ын корреспондент тэй хөөрэлдэхэ зуураа иигэжэ мэдүүлбэ:

„Арадай гэгээрэлээр Эстонско советскэ правительствын түрүүшын шэнэ абуулга болбол 6 классай үялгата һуралсалые байгуулга ба 7-дохи класста һуралсахые хүсэгшэдтэ али болохо аргабайдал олгохо байгаа. Энэ хадаа өөрөө жэлдэ 7-классай үялгата һуралсалые бэелүүлэлгэ туһалха байна. Мүнөө жэлдэ старша классуудай too, иланхаа 7 дохи классудай too ехээр олошороо. Нёдондо жэлдэ 79 долоодохи классууд байһанаа, мүнөө—175 хүрэбэ.

Эстонско багшанар шэнэ советскэ һургуулиие байгуулхада шэн зоримгойгоор хүдэлмэрилнэд. Истори, СССР-эй Конституци, дэлхэйн байгаалиие ба бусад дисциплинэнүүдые заажа багшанарые бэлэдхэхэ үдэшын курснууд мүнөө хэдэн олон городуудта үнгэргэгдэжэ байна. Хүдөөдэхи һургуулинуудые бүхы багшанарта заочно һуралсал эмхидхэгдэнхэй.

Эстонидохи һургуулинуудай сетьнүүдэй бүри ехээр үргэдхэгдэхэ байһан тула эрэхэ жэлдэ мянгада багшанарай шэнэ кадрнууд бүри олоор хэрэглэгдэхэ байна. Тиимэ дээрэһээ, дунда һургуулинуудые дүүргэгшэдһээ багшанарые бэлэдхэхын тула курснууд эмхидхэхэ гэжэ шиидхэгдэв. Ород һургуулинуудта багшанарые бэлэдхэхын тула педагогическа институдай дэргэдэ тусхай таһаг байгуулагдаа.

Түрүүшын советскэ һуралсалай жэл дээдэ һургуулинуудта амжалтатайгаар эхилэгдээ. Таллиндахи вузда нёдондо жэлдэ 628 студентнүүд байһанаа, мүнөө 826 хүн һурэ сана. Тартудахи университедтэ 421 абтаа—үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ 100-гаад шахуу хүн үлүү. Энэ университедай экономическа таһагынь Таллинда абаашагдажа, втузай составта оруулагдаа. Таллиндахи втузай үдэшэн факультедтэ предприятинуудай ба учреждениинүүдэй хүтэлбэрилэгшэд, мүн тэрэ шэлэн үглөөнэй лекцинүүдтэ абажа шадахагүй студентнүүд һуралсажа байна. Таргугай университедэй дэргэдэ заочно һуралсал эмхидхэгдээ.

Уранһайханай һургуулинууд шэнэдхэгдэбэ Таллинда скульптор Ян Коортын нэрэмжэтэ уранһайханай һургуули, Тартуда—уранзураашан Кондрад Мягиин нэрэмжэтэ һургуули нээгдэбэ. Мүн баһа музейнүүд—этнографическа ба уранһайханай—шэнэдхэгдэжэ, революциин ба историческа музейнүүд шэнээр байгуулагдаба. Бүри һаяар литературна музей эмхидхэгдэхэнь.

Шэнэ социалистическэ культурые байгуулгада Эстониин уранзохёолшод ба уранзураашад эдибхитэйгээр хабаадалсана. Эстониин советскэ уранзохёолшодой союзай эмхидхэлэй комитет байгуулагдажа, тэрэнэй составта түрүүлэгшээр—элитэ уранзохёолшо Август Якобзон, членүүдтэ—уранзохёолшод: Алле, Хийр, Юрна, Туглас ба бусад оролсобод. Эстониин советскэ уранзураашадай союзай эмхидхэлэй комитедэй түрүүлэгшээр—К. Мягиин нэрэмжэтэ уранһайханай һургуулиин директор И. Ныммик һунгагдаба. Композиторнуудай ба артистнуудай союзууд һаяар эмхидхэгдэхэ байна.

Мүнөө, Агуухэ Октябрьска социалистическа революциин XXIII жэлэй алдарта ойе ажалай шэнэнүүд амжалтануудаар угтаха ба Москвада болохо эстонско искусствын декадада эрхимээр бэлэдхэ—эдэ зоригшонууд болбол Эстониин бухы творческо хүдэлмэрилэгшэдэй гол анхаралда табигданхай байна".

Зураг дээрэ: Б.-М. Пединститудай естествознаниин факультедэй нэгэдэхи курсын студентнүүдэй хэшээл дээрэ. П. Михайловай фото.

Латвийска ССР-эй гүрэнэй консерватори

РИГА, октябриин 10. (ТАСС). Латвийска ССР-эй гүрэнэй консерватори нээгдэбэ. Консерваториин нээлгэдэ зорюулагдаһан баярай заседани дээрэ, Латвиин коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй секретарь нүхэр Стуре, Арадай гэгээрэлэй Комиссар профессор Валескали, Латвийска ССР-эй сэгзуурын Верховно Советэй депутат нүхэр Мезис гэгшэд үгэ хэлэбэд.

Латвийска эрдэмтэдэй делегаци Москва ерэбэ

Латвийска гүрэнэй университедэй профессорнуудай ба багшанарай делегаци Москва ерэбэ. Тэрэнэй составта профессор Ф. Я. Номавис, профессор В. Ф. Юнг, факультедуудай декануд ба студентнүүдэй нийтын организацинуудай түлөөлэгшэд ерэлсэбэд. Делегацида хамтадаа 15 хүн. Тэдэниие университедэй ректор профессор Я. Д. Пашкевиц толгойлно.

Октябриин 9-нэй үдэр делегациин членүүд болбол СССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи дээдэ һургуулинуудай хэрэгые эрхилхэ комитедэй түрүүлэгшэ нүх. С. В. Кафтановтай уулзаба. Тэдэнэр хадаа ВУЗ-уудта һуралсалай процессые ба научно-шэнжэлэлгын хүдэлмэринүүдые эмхидхэлтэ тухай асуудалаар ехэтэ һонирхоно.

ТАСС-ын хүдэлмэрилэгшэтэй хөөрэлдэхэ зуураа, латвийска эрдэмтэдэй делегациие толгойлогшо нүхэр Пашкевиц иигэжэ мэдүүлбэ:

—Латвийска гүрэнэй университет болбол советскэ ВУЗ-удай дүүрэн ажабайдалаар хүдэлжэ байна. Бухы факультедүүдтэ—архитектура, инженерна, механическа, химическэ, физико-математическа, историко-философско, медицинскэ ба бусадта—һуралсал октябрь нэгэнһээ эхилэгдээ. Мүнөө жэлдэ нэгэдэхи курсда 1376 хүн абтаа. Энэ хадаа нёдондо жэлэйхиһээ хоёр дахин шахуу ехэ байна. Латвийска университедтэ бухыдээ мүнөө 7898 студентнүүд һуралсана.

Латвийска студентнүүдэй дунда отлично һуралсалай түлөө социалистическа соревновани үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Һурагшад хадаа эрхимээр һуралсахын түлөө коллективнэ ба индивидуальна договор баталжа, тодорхой үялгануудые абанад.

Студентнүүд болбол „марксизм-ленинизмын үндэһэн һууринуудай" шэнэ курсда угаа ехэ һонирхол гаргана.

—Москва ерэгшэ энэ делегаци болбол,—гэжэ тэрэ хэлэнэ,—советскэ ВУЗ-удай ажабайдалтай ба хүдэлмэритэй танилсаха, һуралсалай ба научно-шэнжэлэлгын хүдэлмэриин эрхим опытуудые Латвидаа абаашахын зорилготой (ТАСС).

Дайнай мүнөө үеын зэбсэглэл

Капитан Н. Г. ПАВЛЕНКО.

1914-18 онуудахи дэлхэйн нэгэ эхи империалистическа дайн болбол сэрэгэй техникые хүгжөөлгэдэ хүсэтэ түлхисэ үгөө һэн. Тэрэ үеын тэмсэлэй зэбсэгүүдэй (артиллери ба авиаци) шанарые хубилгахатай хамта, тон шэнэ зэбсэгүүд—химии, танк, миномет, огнемет гэхэ мэтэнүүд бии болгогдоһон байна. Эдэ бухы зэбсэгжэлгэнүүд хадаа мүнөөнэй дайн байлдаанай үедэ бүри нарижуулагдана.

Гол шухала сэрэгүүд—ябаган сэрэгүүд хадаа автомат ба хахад автомат буунуу даар гүйсэд хангагданхай. Жэшээлхэдэ, үгн Африкада ябуулга хэжэ байгаа итальянска сэрэгүүд хахад автомат винтовконуудаар зэбсэглэгдэнхэй. Тэдэ винтовконуудынь нэгэ минута соо 120 буудадаг юм. Англичанууд болбол Голландиин ба Бельгиин операцинуудта томо калибрын противотанкова пулемёдуудые хэрэглээ һэн. Тиимэ пулемёдууд минута соо 1000 хүрэтэр буудадаг оа бага танкын хуягые сүмэ сохидог байгаа.

Артиллери болбол холо (удаха, хүсэтэй, түргөөр һурахэ ба маневренностиингоо талаар улам бүри хүгжэнэ. Мүнөөнэй бухы томонууд арминуудай зэбсэгжэлгэдэ 20-25 километр соо буудадаг 200 мм хүрэтэр калибргай ехэ буунууд бии. Гэбэшье, мүн 100 км ба түрэнһээшье холо хүрэтэр буудадаг томо буунууд бии юм. Ла-Манш дээгүүр алад Лондониие буудахын тула артиллерийскэ томо буунууд Германида бүтээгдэжэ гэжэ „Франс Милитер" газетэ энэ хабар мэдээсээ һэн.

1917 ондо Комбрта, немецүүдтэ сэрэгүүд байлдаанда танкнуудай атака (400 шахуу танкнуудые) англичанууд түрүүшынхиеэ хэрэглэһэн байна. Тиихэ үедэ англиска танкнууд тон муу хуягтай, өөдэгүй зэбсэгжэлгэтэй ба 3-һаа 5 км хүрэтэр ябадаг байһан юм. Зүгөөр, хэды тиимэ дутагдалнуудтайшье һаа, тэдэ танкнуудай атакын амжалтануудынь ехэ байгаа. Тэрэ гэһээр мүнөө 23 жэл үнгэрөө. Эдэ жэлнүүд соо танкнуудай дайшалха зэбсэгжэлгэнүүдынь хэдэн арбаад дахин нарижуулагдаа. Час соо 60 км хүрэтэр ябадаг ба хэдэн ехэ буунуудаар ба пулемёдуудаар зэбсэглэгдэнхэй танкнууд оаруун фронт дээрэ хэрэглэгдэбэ.

Германска хүндэ танкнуудые жэшээлхэдэ үзэе. Тэрэнэй шэгнүүрынь—75 тонно, хуягынь зузаан—85-100 мм болоно. Тэдэ танкнууд 11 пулемёт ба 3 ехэ буунуудаар зэбсэглэгдэнхэй; тэдэнэй нэгэнь 150 мм хүрэтэр калибртай. Нэгэ танк—15 хүн экипажтай ба 20 километр хүрэтэр скоростьтой. Камбр дээрэхи байлдаанда миил 400 танкнууд хабаадалсаһан байгаа һаа, мүнөө зуннай үедэ Бауруун фронт дайнда хабаадалсаһан танкнуудай тоо хоёр талаһаа 10 дахин шахуу олон байба.

Мотоцикл болбол түргөөр зөөлгын ба тагнуулда тон шухала зэбсэг гэжэ ушарнаа эли мэдээжэ байгаа һаа, мүнөө үедэ бүри ехэ удхашанартай болонхой. Барууа гэхэн байлдаанда немецүүдэй мэй һарада хэлэн өөһэдынгөө добтолгодо 60.000 хүрэтэр мотоциклетэ сэрэгүүдые хэрэглээ.

Дэлхэйн нэгэдэхи дайнай эхиндэ авиаци тагнуулда ба хэрэглэгдэг һэн. Самолёдуудайнь скорость—часай 90-100 километр байгаа. Удаалуулаа, истребительнүүд—нэгэ хүрэтэр пулемёдоор зэбсэглэгдэнхэй самолёдууд бии болоһон ба бомбардировщигууд, штурмовой самолёдууд гаргагдажа эхилһэн байна. Зүгөөр, скоростинь ба бомбо тээлгэнь тон бишихан байгаа.

Мүнөө үедэ самолёдууд болбол 8.000 килограмм хүрэтэр ашаа тээдэг байна. „Хейнкель" ба „Мессершмидт" гэжэ германска типэй истребительнүүд час соо 600-700 км хүрэтэр ниидэнэ. Пикировалгата бомбордировщигууд угаа ехэ үүргэтэй болоо. Пикировалини түрүүшын һэдэгээнүүд бүри 1914—1918 онуудаи дэлхэйн дайнай үедэ үзэгдэһэн юм. Пикировалжа бомбо хаялга хадаа тон мэргэн байдаг.

Гадаадын хэблэлнүүдэй мэдээсэлгэй ёһоор, англиска самолёдууд һүүлэй үедэ шэнэнүүд галта бомбонуудые хаяна. Эндэ „набшаһан бомбонууд" тухай хэлэгдэнэ. Тэрэ „набшаһан бомбо" хадаа целлюлозо соо оройлготой тэбхэрхэн 5 кв. сантиметр хэмжээтэй. Энэ бишихан набшаһан соо галта зүйл хүбэнэ оройлготой байдаг юм. Тэрэ халааһан дээрэ һэрбэ 2 хүрэтэр нэгэ метр хүрэтэр үндэр дүлэ шатан гал болодог байна. Иимэ „бомбонуудые" нэгэ самолёт хэдэн мянгые тээжэ ябаха болоно. Эдэ галта „бомбонууд", хэрбээ тарлаһан дээрэ гү, ой модон соо ба модон барилганууд дээрэ унабал, ихэнгэ аюултай байна гэжэ германска газетэнүүд бэшэнэ. Нэгэдэхи империалистическэ дайнай үеэ диверсантнууд -тагнуулшадые дайсанай ара талада буулгажа түрүүшынхиеэ эхилһэн байгаа. Байгша оной июльдэ болоһон операцинуудта Германи болбол Гаага-Роттердам—Амстердам гурбанай уулзабари дээрэ 12.000 парашютистнуудые („Дейли геральдын" мэдээгээр) буулгаһан байна. Бельгийскэ-голландска бухы фронт дээрэ германска парашютистнуудай хоёр дивизи дайнда хабаадалсаа.

Химическэ зэбсэглэлгэ баруун тээхи одоонай дайнда үшөө хэрэглэгдээгүй байна. Гэбэшье, бухы оронуудахи химическэ лабораторинууд ба заводууд дүүрэн хүсөөрөө хүдэлмэрилнэ. Тэдэ болоол хэдэн шэнэнүүд хорото зүйлнүүдые бүтээн гаргана. Мүнөөнэй химическэ тэмсэлэй техникэнь тон олон янза байна. Химиие артеллерийскэ буудалгын химическэ һомоор, минээр ба авиационно бомбоор хэрэглэжэ шадана. Тиимэ дээрэһээ, химическэ тэмсэлэй хадаа мүнөө гансахан лэ хуурай газар дээрэ болохо бэшэ, харин далай дээрэшье ба агаартаашье хэрэглэжэ болоно.

Далай дээрэхи дайн байлдаанайшье зэбсэгжэлгын шанартань угаа ехэ хубилалта болоо. Эндэ хүсэтэ линкорнууд, түргэн ябадалтай катернууд, шэнэ конструкциин подводно лодконууд ба дайнай бусад олон зэбсэгжэлгэнүүд бии. Англида, Японидо ба Америкада 50.000 тонно уһабагтаамжатай линкорнууд байгуулагдана. Энээнэй зэбсэгжэлгэдэ 450 мм хүрэтэр калибртай артиллеринууд толхогдоно болоно. Иимэ ехэ буунууд 1400 килограмм хүрэтэр шэгнүүртэй һомонуудые буудажа шадаха байна.

Эдэ хүсэтэ линкорнуудай хажуугаар, жэжэхэнүүд ба түргэн ябадалтай торпедно катернууд баригдажа ба амжалтатайгаар хэрэглэгдэжэ байна. Мүнөөнэй торпедно катернуудай үр үзүүрынь хадаа 1877-78 онуудахи ород-турецкэ дайнай үедэ Хара далай дээрэ оройой адмирал Макаровоар түрүүшынхиеэ хэрэглэгдэһэн миныш катернууд болоно. 1914-1918 онуудахи дэлхэйн дайн болбол торпедно катернуудай саашанхи хүгжэлтэдэ үлэмжэ ехэ түлхисэ үгөө һэн. 1917 ондо итальянска хоёр торпедно катернууд австрийска хоёр линкорые Адриатическа далай дээрэ атакалжа, нэгэнинь шэнгээжэ һэн.

Мүнөө үеын торпедно катернууд болбол 70-80 тонно хүрэтэр уһабагтаамжатай бишихан судна болоно. Тэдэнэр час соо 90 километр хүрэтэр ябадаг. Тэрэнэй командань 12-17 хүнһөө бүридэнэ.

Подводно лодконуудай дайшалха шанарынь ехээр дээшэлээ. Тэдэниие торпедно аппаратуудаар зэбсэглэлгэ 2-4 дахин, скоростинь—1,5 дахин ба холо тамаралгаар—3-4 дахин ехэдхэгдээ. Далайн суднануудта зэсэргүү тэмсэлдэ тусхай сураа ата минэ, гүнзэгы уһанай өөрто табигдадаг минэнүүд хэрэглэгдэнэ. Мүнөөнэй дайнда хосорһон бухы суднануудай олонхи хубинь минэдэ дайрагдаһанһаа болоно.

Эдэ бүгэдэ—мүнөөнэй үеын дайнай зэбсэгжэлгын жэжэхэнүүд ба тон гүйсэдбэшэ мэдээнүүд гээшэ.

Манай арад болбол капиталистическэ дэлхэйдэ болохо байгаа галзуу зэбсэгжэлгын фактнаа зохихо выводуудые өөһэдтөө хэлэн байна. Советскэ хүндэ индустри хадаа манай оронойармида ба флотдо мүнөөнэй түрүүклассна машинануудые олоор үгэнэ. Эдэ машинанууд олонхи ушарнуудта дэлхэйн капиталистическэ элитэ байгаа бухы элитэ зүйлнүүдые өөрынгөө шанараар үлүүлнэ. Сэрэгэй техникын хүгжэлтые шэнжэлхэ, оборонын зэбсэгүүдые гүйсэдөөр шудалалга—манай эхэ оронойажалшан бүхэнэй арюун үялга мүн.

Харюусалгата редактор
Р. БИМБАЕВ

Адрес редакции: г. Улан Удэ, ул. Каландарашвили 19. Телефоны: отв. редактора—3-23; секретариат—3-44; отделов партийной жизни, агитации и пропаганды—7-55(2зв.); экономический отдел—7-55; отдел писем—5-07; дежурный по редакции — 5-07.

Н-4183

Типография НКМП.